

Nuuk 5. august 2022

Inatsisartut

inatsisartut@inatsisartut.gl

cc: inlun@ina.alla.gl

Høringssvar til forslag til: Inatsisartutlov om afholdelse af vejledende folkeafstemning om ophævelse af forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran mv.

Transparency International Greenland (TIG) har modtaget ovenstående forslag til inatsisartutlov i høring. TIG er en organisation, der arbejder for at forebygge korrupsion i Grønland i samarbejde med den internationale paraplyorganisation, Transparency International.

TIG hylder demokratiet og de grundlæggende værdier der ligger bag det repræsentative demokrati, med Inatsisartut som den lovgivende del i magtens tredeling. En lov, uanset hvor spinkelt et flertal den er vedtaget med, står således ved magt indtil den ophæves af Inatsisartut.

Borgerinddragelse i politiske beslutningsprocesser ses af TIG som en grundlæggende værdi i sig selv og som en sikring af grundlæggende menneskerettigheder. Den enkelte borgers deltagelse i det offentlige liv er den bedste garanti for, at alle synspunkter og interesser inddrages i beslutningsprocessen. Nogle af de vigtigste menneskerettigheder for sikringen af borgerinddragelse er ytringsfrihed, retten til inddragelse og retten til traditionel brug af land. En folkeafstemning giver ikke i sig selv borgerinddragelse, dette sker i forløbet op til afstemningen. TIG udformede i 2014 i samarbejde med andre NGO'er *Bedre borgerinddragelse, Anbefalinger til Naalakkersuisut*¹. Heri anbefales dialogen mellem myndigheder og borgerne.

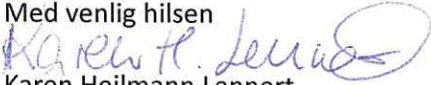
TIG har således følgende anbefalinger i forlængelse af lovforslaget:

- Der afholdes en informationskampagne forud, hvor det tydeligt fremgår, at det er en vejledende folkeafstemning. Såfremt dette ikke står lysende klart, kan der forventes store frustrationer efterfølgende, hvis Inatsisartut ikke følger afstemningsresultatet.
- Den opstillede tidsramme på 3 uger mellem evt. vedtagelse i Inatsisartut af en lov om ophævelse af Inatsisartutlov om forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran mv. og en folkeafstemning er alt for kort til at sikre reel borgerinddragelse.
- Det angives i bemærkningerne blot, at vejledende folkeafstemning skal forløbe efter retningslinjer, som gælder til valg til Inatsisartut. Følges disse retningslinjer vil der afsættes midler til partiernes valgkamp. Den påtænkte kampagne skal være en dialog mellem Naalakkersuisut og borgerne. Der bør således, forud for beslutning være gjort klart, hvem der kan få økonomisk tilskud til at deltage. Her tænkes specielt på etablerede frivillige foreninger og NGO'er, men også på eventuelle nye grupper, der kan og vil deltage i dialogen.

Opsummeret er det således TIGs holdning, at en beslutning om folkeafstemning ikke bør ske, før klare retningslinjer for oplysningskampagne forud for folkeafstemningen foreligger.

¹ <https://www.transparency.gl/publikationer-og-vaerktojer/>

Med venlig hilsen

Karen Heilmann Lennert
formand